instagram.com/publikpraktikum
facebook.com/publikpraktikum
www.publikpraktikum.rs

Naslov originala:
Philip Reeve
A DARKLING PLAIN

Text © Philip Reeve, 2007
Cover © Ian McQue, 2018
Za izdanje na srpskom jeziku © Publik praktikum, 2018

ZA IZDAVAČA:
Marko Sabovljević

UREDNIK:
Marina Sabovljević

PREVOD:
Miroslav Bašić Palković

LEKTURA I KOREKTURA:
Maja Banjac Kesić

ŠTAMPA:
Alpha print, Zemun

TIRAŽ:
1000

IZDAVAČ:
Publik praktikum
Dobrovoljačka 10/I, Zemun
office@publikpraktikum.rs
011/4202 544; 011/4202 545

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne sme se kopirati ni prenositi u bilo kom obliku ili bilo kojim sredstvima, elektronskim ili mehaničkim, uključujući fotokopiranje, snimanje ili bilo koji sistem za skladištenje i pretraživanje informacija, bez pismenog odobrenja izdavača.

FILIP RIV

POLJE TAME

SADRŽAJ

DEO PRVI

1 SUPERMUŠICE NAD ZAGVOM 13
2 PITANJE SRCA 21
3 TAJANSTVENA GOSPOĐICA MORČARD 30
4 GOSPA NAGA 36
5 DEČAK I NJEGOV TRAGAČ 49
6 SVILA BOJE KIŠE 54
7 HRIDI BRAJTONA 63
8 NA MEĐI 71
9 DORUČAK KOD MUNA 80
10 CRNI ANĐEO 92
11 VOLF KOBOLD 104
12 PEŠČANI BRODOVI 118
13 VREME JE ZA POLAZAK 130
14 GENERAL NAGA 135
15 NEVIDLJIVO PREDGRAĐE 141
16 ŠEĆERIBA NA KROVU SVETA 149
17 NA OLUJINOM PODRUČJU 161
18 TA KOLOSALNA OLUPINA 171
19 HOLOVEJSKI PUT 181
20 DECA MEDUZE 187
21 DOKTOR POPDŽOJ NA DUŽNOST! 194
22 REN NATSVORDI ISTRAŽUJE 207
23 EKSPERIMENT DOKTORKE ČAJLDERMAS 215

DEO DRUGI

24 MANČESTER 225
25 TEO U NEBOKRILJU 234
26 UNIŠTEN! 241
27 PRISTAN 13 250

28 OLUJINE PTICE 268
29 DIVOTA ŽIVA NA OBERANGU! 278
30 VRATILA SE IZ MRTVIH 282
31 KUĆA NA ERDEN TEŽU 293

DEO TREĆI
32 DNEVNIČKI ZAPISI IZ LONDONA 299
33 TESTIRANJE 303
34 RASELJENA LICA 308
35 ULAZNA VEZA 316
36 ULJEZI 318
37 LJUBAV MEĐU RUŠEVINAMA 329
38 MILION GLASOVA VETRA 334
39 PLAM VATRE 341

DEO ČETVRTI
40 ŠTA LI TO UČINIŠE S NEBOM? 351
41 PONOVO U BATMUNK GOMPI 359
42 POGREBNI BUBNJEVI 367
43 POVRATAK KUĆI 374
44 SNOP VATRE 383
45 ŽETVA 392
46 PREČICA 403
47 BITKA ZA ČUČANJ 411
48 LET DO ERDEN TEŽA 419
49 NOVOROĐENI 433
50 TRAGAČICINA KUĆA 439
51 POTERA 445
52 POSLEDNJE REČI 454
53 ODSJAJ PLAMA 467
54 SVRAČAK U NEKOM NOVOM SVETU 475

Mojoj Sari
(po običaju)

Kersti i Holi
(neizostavno)

i Semu, Tomu i Edvardu
(jednog dana)

Ljubav naša ova
iskrena nek bude! Jer ovaj svet
što pred nama leži kô snova splet,
raznolik, divan uvek iznova,
ne nudi ni radost, ni svetlost u tmini,
ni sigurnost, ni mir, ni odušak muci,
ovde smo kô na nekoj sumornoj ledini,
u metežu boja, u smetenoj buci,
kraj zaludnih vojnika s oružjem u ruci.

Metju Arnold, *Doverska plaža*

DEO PRVI

1
SUPERMUŠICE NAD ZAGVOM

Teo se uspinjao još od zore; prvo po strmim drumovima, puteljcima i kozjim stazama iza grada, po padinama prekrivenim odronjenim kamenjem, pa najzad i po planinskim vrletima, držeći se, gde god je mogao, rascepa i pukotina u kojima su se nakupljale plavičaste senke. Sunce se podiglo visoko iznad njegove glave dok nije stigao do vrha. Tamo je nakratko zastao da popije malo vode i povrati dah. Svuda oko njega, planine su treperile pod velom vrele izmaglice koja se podizala od toplog stenja.

Oprezno, oprezno, Teo se, malo-pomalo, prebacio na uzani greben koji je štrčao s planinskog vrhunca. Na obe strane, strme litice spuštale su se hiljadama metara naniže, do raštrkanih šiljatih stena, drveća, beličastih reka. Neki se kamen nečujno odronio i skotrljao u beskraj. Teo iznad sebe nije nazirao ništa sem čistog neba. Ispravio se, duboko udahnuo, pretrčao nekoliko preostalih metara do ivice stene i skočio.

I tako je padao i padao, sve niže i niže, zaslepljen odblescima planine pa neba, planine pa opet neba. Odjeci povika koji mu se prvobitno oteo stopili su se u tišinu i više nije čuo ništa sem ubrzanog lupanja sopstvenog srca i naleta vazduha pored ušiju. Poniruć, nošen vetrom, iz senke grebena izleteo je na sunce da bi ispod sebe, daleko ispod sebe, ugledao svoj dom, nepokretni grad Zagvu. Bakarne kupole i okrečene kuće odatle su ličile na igračke; vazdušni brodovi koji su pristizali ili odlazili iz luke nalikovali su laticama na vetru, dok je reka krivudala svojom klisurom slična srebrnoj niti.

Teo je sve to oduševljeno posmatrao, sve dok prizor nije sakrio planinski venac. A bilo je i trenutaka kada

je mislio da se nikada neće vratiti u Zagvu. U logoru za obuku Zelene oluje učili su ga da je ljubav prema domu i porodici luksuz: nešto na šta mora zaboraviti ukoliko želi da odigra svoju ulogu u borbama za ponovno ozelenjavanje sveta. Kasnije, kao rob na splavogradu Brajtonu, sanjao je dom, ali je mislio da ga njegovi ne bi primili nazad; bili su pristalice Protivpogonske lige starog kova, pa je pretpostavljao da je bekstvom i pridruživanjem Oluji sebe pretvorio u doživotnog izgnanika. Ali eto ga opet, u njegovim starim afričkim brdima; sad mu se vreme provedeno na severu činilo kao san.

A za sve je to Ren kriva, mislio je, poniruć̌i. Ren: ta neobična, hrabra šašava devojka koju je upoznao u Brajtonu kao zarobljenu sapatnicu. „Vrati se kući majci i ocu", rekla mu je nakon što su zajedno pobegli odatle. „Vole oni tebe i dalje, sigurna sam da će te primiti nazad." I bila je u pravu.

Neka preplašena ptica prhnu s Teove leve strane, podsećajući ga da se nalazi u vazduhu iznad gomile nezgodnih stena i da ubrzano pada. Otvorio je velikog zmaja prikačenog za leđa i pobednički uskliknuo kad su ga njegova krila trgla naviše pretvarajući vrtoglavi sunovrat u lagano, nežno lebdenje. Utihnuo je i huk vetra koji je kuljao oko njega, zamenjen mnogo blažim zvukovima: šûmom širokih panela od silikonske svile i krckanjem užadi i okvira od bambusa.

Kad je bio mlađi, Teo je često dolazio ovamo da okuša zmajem hrabrost na vetrovima i strujama toplog vazduha. Mnogi su mladi Zagvanci radili isto. Otkako se vratio sa severa, pre šest meseci, ponekada je sa zavišću posmatrao njihova jarka krila po planinama, ali nije se usuđivao da im se pridruži. Odsustvo ga je previše promenilo; osećao se starije od ostalih momaka svoga uzrasta, zazirao od njih srameći se svega što je bio: pilot bombardera obarača, zatvorenik i rob. Međutim, ovog jutra svi ostali jahači oblaka ostali su u citadeli da bi videli

strance. Teo se, znajući da bi mogao da ima nebo samo za sebe, probudio s ponovnom čežnjom za letenjem.

Skliznuo je niz vetar poput sokola, gledajući kako mu senka poskakuje po osunčanim padinama planine. Pravi sokoli, koji su lebdeli ispod njega u staklastom vazduhu, okrenuli su se ogorčeno i iznenađeno od njega, uz oštre krike, kad je proleteo pored njih: vitko crno momče koje upada u njihove vazdušne struje pod nebeskoplavim krilima.

Dok je izvodio krug u vazduhu, Teo je poželeo da je Ren tamo da ga vidi. Ali Ren je negde daleko putovala Ptičjim putevima u očevom vazdušnom brodu. Pošto su pobegli iz Oblaka 9, palate gradonačelnika Brajtona visoko u nebesima, i stigli do pogonskog grada Kom Omboa, pomogla je Teu da se usidri na nekom teretnom brodu koji se zaputio na jug. Oprostili su se na samom keju dok se vazdušni brod spremao za poletanje, i on ju je pritom i poljubio. Mada se pre toga ljubio i s drugim devojkama, od kojih su neke bile mnogo lepše od Ren, njen poljubac ipak mu je ostao u srcu; u mislima mu se vraćao upravo u ovakvim neočekivanim trenucima. Dok ju je ljubio, Ren su napustile i njena duhovitost i britka zajedljivost i toliko se uozbiljila i zaćutala, sva drhtava, kao da pomno osluškuje nešto što on ne može da čuje. U trenutku mu je došlo da joj kaže da je voli, da je zamoli da pođe s njim, ili da joj ponudi da sâm ostane – ali Ren je bila toliko zabrinuta za tatu, koji je pretrpeo neku vrstu napada, i toliko besna na mamu, koja ih je ostavila na cedilu i spustila se Oblakom 9 u pustinju, da bi imao utisak kao da koristi priliku. Poslednja uspomena vezana za nju bio je onaj trenutak kada se osvrnuo dok se njegov brod polako otiskivao ka nebu, i kada ju je gledao kako mu maše, sve sitnija i sitnija, da bi na kraju sasvim nestala.

Bilo je to pre šest meseci! Već je prošlo pola godine… Zaista je bilo krajnje vreme da prestane da razmišlja o njoj.

Stoga neko vreme ni o čemu nije razmišljao, samo se spuštao i podizao na razigranim vazdušnim strujama, da bi zatim skrenuo na zapad uz planinu između sebe i Zagve: zelenu planinu gde su se jezičci magle vijorili poput barjaka iz čitave šume oblaka.

Pola godine. Svet se za to vreme mnogo promenio. Potresle su ga iznenadne promene slične sleganju tektonskih ploča čim je usledio odušak nakon silnih napetosti koje su se nagomilale tokom višegodišnjih ratova Zelene oluje. Za početak, nije više bilo Tragača Fangove. U Pagodi od žada sada su imali novog vođu, generala Nagu, kojeg je pratio glas teškog čoveka. Prvi potez kao vođe bio mu je da zaustavi napredovanje Traktionštadsgeselšafta ka Zarđalom ritu, i da zdrobi slovenske gradove koji su godinama nagrizali severne granice Oluje. Ali onda, na zaprepašćenje čitavog sveta, opozvao je svoju vazdušnu flotu i sklopio primirje s pogonskim gradovima. Po zemljama Zelene oluje kolale su glasine o oslobađanju političkih zatvorenika i povlačenju strogih zakona; pričalo se čak da Naga namerava da ukine Oluju i ponovo uspostavi staru Protivpogonsku ligu. Sad je poslao izaslanstvo na razgovore s kraljicom i savetom Zagve – izaslanstvo koje je lično predvodila njegova žena, gospa Naga.

Upravo to nagnalo je Tea da ustane u zoru i ponese svog starog zmaja do visova iznad grada. Razgovori su otpočinjali toga dana, pa su njegov otac, majka i sestre otišli do citadele ne bi li tamo bar nakratko videli strance. Bili su ispunjeni nadom i uzbuđenjem. Zagva se povukla iz Protivpogonske lige kad je Zelena oluja preuzela vlast, zgrožena njihovim zalaganjem za opšti rat i njihovim vojskama od oživljenih leševa. General Naga je sada (bar koliko je Teov otac čuo) predlagao zvanični mir s varvarskim gradovima, čak je bilo nagoveštaja da je spreman da raspusti Olujine Tragače. Učini li tako, Zagva i ostala afrička nepokretna naselja mogli bi ponovo da im se pridruže u odbrani svetskog zelenila. Teov otac izrazito

je želeo da mu žena i deca budu prisutni u citadeli u tom istorijskom času, mada je isto tako hteo i da vidi gospu Nagu, za koju je čuo da je veoma mlada i lepa.

Ali Teo je već video sve što je želeo da vidi od Zelene oluje, i nije verovao ni u šta što bi Naga ili njegovi izaslanici mogli da kažu. Zato, kad je ostatak Zagve pohrlio u vrtove citadele, on je lepo jezdio i lebdeo zlatastim vazduhom razmišljajući o Ren.

A onda je primetio da se nešto ispod njega miče tamo gde ništa nije trebalo da se miče; ništa sem ptica, a ovo je za ptice bilo preveliko. Izdizali su se iz beličaste izmaglice iznad šume od oblaka: dva vazdušna brodića sa žuto-crnim prugama po trupu poput zolja. Teo je njihove male gondole i aerodinamične motorne kapsule istog trena prepoznao, jer su ga tokom obuke u Zelenoj oluji terali da dobro upamti razne oblike neprijateljskih brodova. Ovo su bile Kosgrouove supermušice, koje su gradovi Traktionštadsgeselšafta koristili kao lovce-bombardere.

Ali šta će one ovde? Teo nikada ranije nije čuo da su Traktionštadovi slali brodove u Afriku, a kamoli ovoliko južno, čak do Zagve.

A onda je pomislio – *ovde su zbog razgovora*. Te rakete koje su im se presijavale ispod gondola poput noževa uskoro će se ustremiti dole ka citadeli gde se nalazi Nagina žena, gde se nalazi kraljica. Gde se nalazi Teova porodica.

Moraće nekako da ih zaustavi.

Bilo je zaista čudno koliko je ostao smiren. Pre svega nekoliko trenutaka uživao je u miru, na suncu i čistom vazduhu, a sad će najverovatnije umreti, ali se njemu sve to ipak činilo nekako prirodno: još jedan deo jutra, poput vetra ili sunca. Nagnuvši zmaja, obrušio se prema drugoj supermušici. Avijatičari ga još nisu ugledali. Mušice su imale samo po dva člana posade, a on je čisto sumnjao da previše motre oko sebe. Zmaj ga je nosio

sve bliže i bliže, tako da je sada mogao da vidi boju koja se gulila s kapsula brodskih motora. Lopatice velikog balansnog kormila bile su ukrašene znamenjem Traktionštadsgeselšafta: oklopljenom pesnicom unutar točka. Teo je zatekao sebe kako se gotovo divi odvažnosti tih avijatičara, koji su uleteli duboko u područje Protivpogonske lige u svojim prepoznatljivim brodovima.

Povukao je zmaja unazad i zastao u vazduhu, što je naučio da radi još kad je bio mlađi, dok je jezdio toplim vazdušnim strujama iznad jezera Lijemba s drugovima iz škole. Ovoga puta, pak, nije se spustio u jezero, već na tvrdi obli krov vazdušnog broda. Njemu se samo spuštanje učinilo zaista bučno, ali je rekao sebi da ljudi u gondoli neće ništa čuti od brujanja velikih motora. Izvukao se iz remenja zmaja, pa je pokušao da ga ugura pod mrežu raširenu preko trupa, ali ga je vetar zahvatio, te je morao da ga pusti da ne bi i njega odneo. Držeći se za mrežu od užadi, bespomoćno je gledao kako pada iza broda.

Teo je tako izgubio jedini način za beg, ali pre nego što je uopšte stigao da se zabrine, pored njega se otklopio jedan od otvora da bi zatim nečija glava pod kožnom kacigom provirila napolje i zagledala se u njega kroz zatamnjene pilotske naočare. Neko ga izgleda ipak jeste čuo. Bacio se na avijatičara i zajedno su se srušili kroz otvor niz kratak prolaz, nakon čega su se strovalili na metalni prolaz između dva gasna spremišta vazdušnog broda. Teo se nekako pridigao, ali je avijatičar i dalje nepomično ležao, zatečen. Radilo se o ženi; po svemu sudeći iz Tajlanda ili Laosa. Teo nikada nije čuo da se i istočnjaci bore na strani Traktionštadova. Ali eto nje ipak u jednom od njihovih brodova i jednoj od njihovih uniformi, leti prema Zagvi s lanserima punim raketa.

Misterija svakako, ali Teo nije imao vremena za razmišljanje. Vezao je avijatičarki usta njenom maramom, pa joj je uzeo nož s opasača i odsekao nešto užeta s

mreže oko gasnih spremišta, koje je potom upotrebio da joj veže ruke za ogradu prolaza. Osvestila se dok je vezivao poslednje čvorove i krenula da se opire, besno sevajući pogledom kroz napukle naočare.

Ostavivši je da se koprca, požurio je rampom do merdevina koje su se spuštale kroz senku između gasnih spremišta. Motori su brujali oko njega, zaglušujući prigušene psovke odozgo. Kad se spustio u gondolu, zaslepila ga je svetlost s prozora. Trepnuo je i ugledao pilota kako stoji za komandnom tablom, leđima okrenut Teu.

„I, šta je u pitanju?", upitao ga je čovek na aviosperantu. To jeste bio uobičajen jezik tu na nebu, ali Teo je mislio da Traktionštadovi koriste nemački...

„Neka ptica?", upitao ga je čovek zauzet kontrolnom tablom, pa se okrenuo. Još jedan Azijat. Teo ga je pribio o potpornu gredu i pokazao mu nož.

Grad je već počeo da se pomalja napolju iza planinskog venca. Posada vodeće supermušice, nemajući pojma šta se dešava na bratskom brodu, okrenula je propelere polako se usmeravajući prema citadeli.

Gurnuvši pilota u sedište, Teo je pokušao da napipa dugmad aparata za radio-vezu. Bio je istovetan onome koji je imao u kabini svog bombardera obarača dok je bio u Oluji. Viknuo je u mikrofon: „Zagva! Zagva! Pod napadom ste! Dva vazdušna broda!", pa je brže-bolje dodao: „Ja sam u onom pozadi!", u trenutku kada su projektili protivvazdušne odbrane krenuli da se raspršuju po nebu oko njega, a šrapneli počeli da zvone po oklopnoj gondoli i grebu po staklu prozora.

Pilot je iskoristio priliku da mu se nekako suprotstavi tako što se bacio iz stolice i žestoko udario Tea glavom u rebra. Teo ispusti mikrofon, a pilot ga ščepa za ruku u kojoj je držao nož. Počeli su da se otimaju oko noža da bi se najednom svuda oko njih pojavila krv, i Teo spusti pogled, shvatajući da se radi o njegovoj krvi. Pilot ponovo pokuša da ga ubode i on besno dreknu od

bola i straha, nastojeći da mu istrgne sečivo. Zureći u razjareno, stegnuto lice protivnika, nije ni primetio da je vodeći vazdušni brod nestao u snopu plamena žutog poput šafrana. Udarni talas najednom ih je iznenadio, razbivši im sve prozore na gondoli u isti mah, da bi krš potom zapljusnuo klobuk i izbušio ga. Lopatica jednog od otkinutih propelera zaparala je gondolu poput srpa. Pilot je izleteo napolje kroz ogroman procep na mestu nekadašnjeg bočnog zida, ostavljajući Tea s prizorom neverice u razrogačenim očima.

Bacivši se ka radio-aparatu, Teo je zgrabio mikrofon koji je visio s njega. Nije znao da li i dalje radi, ali je ipak nastavio da viče u njega sve dok ga nisu ophrvali iscrpljenost, prestravljenost i gubitak krvi. Poslednje što je čuo pre nego što će skliznuti na palubu, bili su glasovi koji mu poručuju da mu pristiže pomoć. Dva snopa dima dizala su se iz citadele. Iznad njih, plavi poput vodene device, vazdušni brodovi zagvanskih letećih odreda uspinjali su se na zlatastom nebu.